

tingspolitikernes flertal – at kommunalpolitikeren lyttede.

Hermed sluttede forhandlingen.

Første næstformand (Svend Auken):

Som tidligere meddelt vil afstemningen om de fremsatte forslag til vedtagelse finde sted tirsdag den 21. november 2006.

Den sidste sag på dagsordenen var:

**6) Første behandling af lovforslag nr. L 69:
Forslag til lov om tilskud til Færøernes hjemmestyre for 2007 og 2008.**

Af finansministeren (Thor Pedersen).
(Fremsat 9/11 2006).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Pia Larsen (V):

Venstre kan tilslutte sig forslaget om at give Færøernes hjemmestyre et årligt bloktilskud på 615,5 mio. kr. for 2007 og 2008. Det er det beløb, som vi også har haft i de foregående år, og det er efter ønske fra Færøerne, at vi ikke gør det, vi nok ellers ville have gjort og tidligere har gjort, nemlig foretage en pris- og lønopskrivning af beløbet.

Der foreligger en aftale mellem finansministeren og det færøske landsstyre om dette beløb, og jeg er vidende om, at forslaget bliver behandlet sideløbende i det færøske Lagting.

Beløbet vil ligge fast for 2007 og 2008, medmindre Færøerne vælger at overtage nogle sagsområder, hvilket vi i sommeren 2005 vedtog vil være muligt. Det betyder så, at det økonomiske ansvar vil følge med en eventuel overtagelse af sagsområder. Derfor kan der komme en reduktion af beløbet i perioden, men ellers ligger det fast.

Jeg ser frem til det, jeg håber bliver en hurtig og smidig udvalgsbehandling, for det skal jo gælde fra den 1. januar næste år.

(Kort bemærkning).

Høgni Hoydal (TF):

Det er et kort spørgsmål til Venstres ordfører. For nogle år siden blev det debatteret i forbindelse med den færøske selvstændighedsproces, at det færøske flertal dengang ønskede at tage det her såkaldte bloktilskud og sætte det i en fond, så man sparede op til selvstændigheden. Har Venstre noget problem med det?

(Kort bemærkning).

Pia Larsen (V):

Jeg tror, det er for kompliceret til, at man lige kan svare på det i forbindelse med en kort bemærkning. Nu er der jo særlige mekanismer, der gør sig gældende, når man fastsætter det her bloktilskud ved lov i Folketinget og sideløbende behandler det i det færøske Lagting. Jeg kan ikke for nuværende gennemskue, hvilke implikationer en fondssparing ville have, men jeg synes da, at hr. Høgni Hoydal skulle stille spørgsmålet til finansministeren i forbindelse med udvalgsarbejdet.

(Kort bemærkning).

Høgni Hoydal (TF):

Det forslag vil jeg tage til efterretning, men jeg vil alligevel spørge fru Pia Larsen, der jo er politiker og ordfører for Venstre: Hvad synes hun om forslaget? Har fru Pia Larsen noget problem med, at man tog disse penge og satte dem i en fond, så man havde noget at tære på, når man forhåbentlig snart har en fuldstændig selvstændig færøsk stat?

Kl. 19.40

(Kort bemærkning).

Pia Larsen (V):

Hvis jeg må tage det sidste først: Jeg ved, at det, at Færøerne forhåbentlig snart er en fuldstændig selvstændig stat, er et meget vigtigt emne for hr. Høgni Hoydal, men det er jo klart, at det giver nogle helt andre forudsætninger, bl.a. at man selv er fuldstændig økonomisk ansvarlig. Hvis formålet er at opspare de danske midler, man kan få, mens Færøerne stadig er en del af rigsfællesskabet, og bruge dem senere, når man ikke længere er det, tror jeg ikke, at finansministeren vil være positivt stemt. Vi er jo partifæller, så jeg ved nogenlunde, hvad han tænker.

Første næstformand (Svend Auken):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og næste ordfører er fru Pia Gjellerup.

Pia Gjellerup (S):

I Socialdemokratiet har vi været knap så heroiske, når det gælder om at stille med en selvstændig ordfører til den sidste sag. Hr. Arne Toft blev nødt til at tage et fly til det jyske, og derfor skal jeg på hans vegne fremføre i al korthed, men ikke desto mindre med væsentlighed, at vi respekterer rigsfællesskabet og derfor også respekterer den aftale, der er indgået mellem regeringen og det færøske hjemmestyre om tilskudsrammen for 2007 og 2008. Derfor kan Socialdemokratiet fuldt ud tilslutte sig lovforslaget.

For at tage forskud på spørgsmål, som måske ikke kommer, vil jeg sige, at hvis jeg bliver stillet det samme spørgsmål som Venstres ordfører, vil jeg sige, at når man på Færøerne beslutter at disponere over et overskud i den færøske økonomi på den ene eller den anden måde, står der jo ikke navn på pengene. Hvis man vælger at opspare det, der svarer til, hvad man ville få fra Danmark, vil vi næppe se med kritiske øjne på det fra dansk side, men vi vil måske vurdere, hvad den færøske økonomi i al almindelighed giver anledning til, når bloktilskuddet skal fastsættes. Det er i det lys, man skal se en fremtidig opsparing på Færøerne. Men hvis Færøerne vil gøre sig store anstrengelser for at spare op til selvstændighed, tror jeg ikke, at nogen i Danmark vil have noget imod det.

Poul Nødgaard (DF):

Man må jo sige, at det er et lovforslag, der er let at overskue. Det vedrører tilskuddet til Færøerne for 2007 og 2008, og Dansk Folkeparti kan helt og fuldt tilslutte sig de 615 mio. kr. pr. år, som det drejer sig om.

Jeg synes, at det, som finansministeren også gør i fremsættelsen, er værd at notere sig, at såfremt Færøerne overtager nogle af de områder, de 615 mio. kr. går til i dag, bliver beløbet reduceret. Jeg går ud fra, at finansministeren sammen med sit dygtige ministerium får tingene sat på plads, såfremt det skulle blive tilfældet.

Vi har også med stor glæde noteret os, at man er fuldt tilfreds med lovforslaget på Færøerne. Det er tidligere blevet behandlet i Lagtinget, så vi vil medvirke til, at sagen kan få en meget, meget hurtig gang gennem Folketinget.

Allan Niebuhr (KF):

Da vores ordfører, hr. Christian Wedell-Neergaard, heller ikke kan være til stede ved dette punkts behandling, er jeg blevet bedt om at sige følgende:

Lovforslaget fastsætter tilskuddet til Færøernes hjemmestyre til 615,5 mio. kr. i 2007 og 2008, dvs. på samme niveau som i 2002. Sagsområder, som er overtaget af Færøerne ifølge § 9 i hjemmestyreloven, berøres ikke af lovforslaget, men såfremt hjemmestyret i aftaleperioden overtager sagsområder, hvortil der i dag ydes bloktilskud, vil det indebære, at de færøske myndigheder også overtager de med områderne forbundne udgifter. I disse tilfælde vil der kunne ske en reduktion af bloktilskuddet.

Vi Konservative kan tilslutte os lovforslaget.

Margrethe Vestager (RV):

Da Det Radikale Venstres ordfører ikke kan være til stede, skal jeg på Det Radikale Venstres vegne meddele, at vi kan støtte forslaget.

KL 19.45

Line Barfod (EL):

Da Enhedslistens ordfører ikke kan være til stede, skal jeg på hans vegne oplyse, at Enhedslisten kan tilslutte sig lovforslaget.

Efter Færøernes landsstyres ønske fastholdes bloktilskuddet de kommende 2 år. Vi forudsætter, at Lagtinget kommer med en endelig udtalelse inden forslagets tredjebehandling, men da der er indgået en aftale mellem regeringen og landsstyret, som vi går ud fra at Lagtinget tilslutter sig, kan vi tilslutte os lovforslaget.

Høgne Hoydal (TF):

Jeg skal bruge lidt mere tid, men forhåbentlig ikke for lang.

På trods af at mere end halvdelen af det færøske parlaments medlemmer går ind for at reducere bloktilskuddet, og på trods af at en meningsmåling fra august i år viser, at kun en tredjedel af de adspurgte ønsker at fastholde bloktilskuddet, tyder alt på, at et flertal i det færøske parlament, Lagtinget, vil stemme for, at loven skal forblive uændret efter forhandlingerne mellem den danske og den færøske finansminister. Det må jeg selvfølgelig acceptere, men som formand for det største parti på Færøerne og som medlem af det danske Folketing vil jeg dog tillade mig at gøre nogle få betragtninger over bloktilskuddet – dette fænomen, som jeg kalder det.

Jeg betragter det færøske bloktilskud som en del af en slags skuespil. Det er blevet udlagt som en gave fra de danske skatteydere til Færøerne, men efter min mening er det i virkeligheden en betaling for at fastholde dansk territorium i Nordatlanten, og det har også givet Danmark

store udenrigspolitiske, strategiske og handelspolitiske fordele. Uanset hvordan vi gør tingene op, går de i hvert fald lige op, og det er der ikke noget odiøst i.

Jeg synes, det er dygtig statsmandskunst, og jeg har flere gange anerkendt og rost den danske regering, selv om jeg ikke billiger processen. Jeg dadler ikke Danmark for det, men dadler derimod det færøske politiske system, som endnu ikke har formået at gøre op med den afhængighedsskabende spiral, som bloktilskuddet er.

Jeg vil opfordre til, at man tør debattere sagen, også i det danske Folketing og blandt danske politikere, for den har nogle meget vidtrækkende politiske og økonomiske konsekvenser, som nogle må tage ansvaret for – selvfølgelig nogle i Færøerne, men også dem, der bevilger pengene.

Jeg betragter bloktilskuddet som et middel til at skabe ansvarsforflygtigelse i Færøerne og som en del af det politiske limbo, som man kan sige det har skabt i forholdet mellem Danmark og Færøerne i mange år. Beløbet er egentlig kun 1 promille af den danske finanslov, og det vil svare til en bevilling på 3 mio. kr. på Færøerne, så det er jo et mikroskopisk beløb, vi taler om. Men for det færøske samfund har det såkaldte bloktilskud, eller blokstøtten som det kaldes på Færøerne, i mange år været det altafgørende omdrejningspunkt for Færøernes politiske beslutningstagere og for den færøske politiske udvikling.

Jeg vil sige, at bloktilskuddet har skabt en tilskudsøkonomi, hvor man kun fokuserer på, hvad man får udefra. Man har ikke koncentreret sig om, hvad det færøske samfund selv kan producere, og hvad den færøske økonomi kan arbejde sig op til, og vi kender konsekvenserne af det. Færøerne gik fallit for 14 år siden på grund af en økonomi, der baserer sig på tilskud udefra.

Vi ønsker selvfølgelig at tage det fulde ansvar for vores egen økonomi og vores eget samfund. Vi ønsker at reducere tilskuddet, men vi ønsker selvfølgelig også samtidig at opnå de politiske fordele, der er ved at blive et selvstændigt land, der ikke isolerer sig i verden, men derimod får adgang til international handel og internationale aftaler, som man kan sige er indtægtssiden af sagen. Samtidig med at vi overtager udgifterne, vil vi selvfølgelig også gerne overtage de indtægtsgivende fordele ved at blive et selvstændigt land.

I øjeblikket er den færøske økonomi overophedet, på trods af at bloktilskuddet blev reducere-

ret med en tredjedel i 2001 og vi samtidig nedbragte den ekstraordinære gæld til den danske stat. I 2001 tog vi et økonomisk skridt, som svarede til, at Danmark skulle sige nej tak til 150 mia. kr. på finansloven, men det førte ikke til gråd og tænders gnidsel. Tværtimod har vi efter nedskæringen formået at overleve en konjunkturedgang af meget stor kaliber.

I dag er den færøske økonomi på en måde på vej tilbage til økonomien i 1980'erne, hvor man fordelte danske penge til venner og bekendte og gav skattelettelser til de rigeste, så man langsomt udmarvede muligheden for at få en selvstændig økonomi. Derfor er vores partis forslag i det færøske Lagting at overtage nogle flere områder og f.eks. over 6 år reducere beløbet med 100 mio. kr. om året. I denne overgangsperiode skal det resterende beløb indsættes i en økonomisk fond, der skal være en slags støtteben i forbindelse med den fuldstændige færøske selvstændighedsproces.

Kl. 19.50

Jeg ville ønske, at man kunne debattere disse ting i Folketinget og også kunne debattere dem i forhandlingerne mellem den danske regering og det færøske landsstyre, og jeg vil bare sige, at hvis man ikke tager tingene alvorligt, men fortsætter i den samme gænge, vil man om få år opleve fatale konsekvenser.

Første næstformand (Svend Auken):
Så er det finansministeren.

Finansministeren (Thor Pedersen):

Hr. Høgni Hoydal kom med nogle betragtninger, som jeg vil kommentere kort, men jeg vil i hvert fald sige tak til de øvrige ordførere for støtten til forslaget. Man har noteret sig, at det er et færøsk ønske, at man får et uændret nominelt beløb, og det vil sige, at Færøerne rent faktisk får et faldende realbeløb over de 2 år.

Til hr. Høgni Hoydal vil jeg sige, at jeg er glad for, at man er i stand til at besætte stole i Folketinget og ytre sig som medlem af rigsfællesskabet. Det synes jeg er dejligt, jeg er stor tilhænger af det, og jeg tror, det fremmer forståelsen mellem det færøske folk, det grønlandske folk og det danske folk i rigsfællesskabet.

Men den tale, som hr. Høgni Hoydal holdt, hører vel egentlig hjemme i Lagtinget. Det er jo her, tingene afgøres, og den danske regering har sagt helt klart, at Færøernes fremtid skal besluttes af det færøske folk. Så må man jo tage debatten deroppe og samle flertal for selvstændighed,

det vil vi respektere, og den takt, man i selvstyrets ånd vil overtage opgaver på, bestemmer man også selv på Færøerne.

Jeg synes, det er det bedste tilsagn, man kan give, at når den politiske debat på Færøerne giver resultater på Færøerne, vil den danske regering reflektere over dem. Bedre kan det ikke være. Den dag, hr. Høgni Hoydal har flertal for sine synspunkter i det færøske Lagting og kommer til Danmark og siger: Vi vil overtage flere opgaver, måske dem alle sammen – jamen så tager vi også gerne debatten her i Folketinget. Men indtil da vil det være sådan, at det til enhver tid er flertallet i Lagtinget og det styre, man selv vælger, der forhandler med den danske regering, og at vi ikke blander os i interne spørgsmål på Færøerne.

(Kort bemærkning).

Høgni Hoydal (TF):

Vi er jo ikke uenige om denne udlægning, som nok vil blive gentaget utallige gange, når vi behandler Færøerne her i Folketinget, og jeg gav heller ikke udtryk for uenighed i min tale.

Når man i det danske Folketing beslutter at give dette bloktilskud til Færøerne, mener jeg, at det er udtryk for ansvarsforflygtigelse, når man ikke engang vil debattere, hvad disse penge skal gå til. For at sige det helt ligeud går de efter min mening til nogle politiske partier, der bruger dem til at købe stemmer for på Færøerne, og det synes jeg er en ting, man bør tage ansvar for. Det er denne ansvarsforflygtigelse, der hersker i systemet, som jeg protesterer imod, og jeg vil spørge finansministeren, om han personligt som liberal politiker eller i hvert fald forhenværende liberal politiker ikke synes, at det ville være det rigtigste, at den færøske økonomi stod på egne ben, og at man ikke skal basere sig på udefrakommende tilskud for at få en stærk økonomi.

(Kort bemærkning).

Finansministeren (Thor Pedersen):

Det er sandelig som både forhenværende, nuværende og fremtidig liberal og liberal politiker, jeg udtaler mig.

Som liberal politiker respekterer jeg helt og fuldt, hvad det færøske folk ønsker, og jeg har tillid til, at de repræsentanter, man vælger på Færøerne til at lede det færøske hjemmestyre, ved, hvad der er bedst for Færøerne. Det blander jeg mig for så vidt ikke i, for jeg respekterer, at folk er forskellige. Men min liberale ånd gør også, at jeg mener, at når vi har et rigsfællesskab

med flertal for hjemmestyreordninger på Færøerne og i Grønland, skal tingene afgøres i Færøernes Lagting.

Kl. 19.55

(Kort bemærkning).

Høgni Hoydal (TF):

Tak for svaret. Jeg vil bare konstatere her til sidst, at i min tale lagde jeg vægt på ikke at dadle den danske interesse i forholdet. Den interesse forstår jeg fuldt ud, og jeg vil på ingen måde tegne et store stykke ulv-billede af hverken finansministeren eller andre medlemmer af regeringen og af det danske Folketing. Jeg påviser bare, at så længe tilskuddet eksisterer, fordrejer det den hjemlige færøske debat, som vi har hver dag.

Nu er tilskuddet heldigvis ikke bare blevet reduceret med en tredjedel, men er blevet fastfrosset, og havde vi ikke gjort det i 2001, havde det været 1,2 mia. kr. i dag. Selvfølgelig spiller tilskuddet en utrolig stor rolle for den måde, færøsk politik føres på, og jeg forsøger bare at påpege, at det er man altså med til at give støtte til. Det er ikke bare en neutral handling, det er også en aktiv politisk handling, hvis man ikke tør debattere med de færøske politiske beslutningstagere.

Første næstformand (Svend Auken):

Ønsker finansministeren at kommentere?

(Kort bemærkning).

Finansministeren (Thor Pedersen):

Ja, og jeg vil bare gøre det meget kort og sige, at i virkeligheden mener jeg, at det er at vise det færøske folk respekt, at vi respekterer, at de meninger, der brydes på Færøerne og munder ud i en flertalsafgørelse i det færøske Lagting, også er dem, der tjener det færøske folk bedst. Det respekterer jeg, og den ret skal hjemmestyret på Færøerne have.

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Finansministeren fik ikke tid til at korrigerer det, som hr. Høgni Hoydal efter min mening sagde mellem linjerne, nemlig at færøske politikere bare bruger bloktilskuddet til at hverve stemmer. Jeg vil gerne have bekræftet, at set fra dansk side har bloktilskuddet faktisk en relation til både de opgaver, der er rigsfællesskabsopgaver, og de opgaver, som Færøerne skal løse i henhold til dansk lovgivning. Det er jo ikke bare et tilskud, som x antal mennesker, der bor lidt

længere væk fra København end de fleste danskere, bare kan bruge for sjov til et eller andet. Det er jo relateret til noget, det bliver ikke givet ud i den blå luft.

(Kort bemærkning).

Finansministeren (Thor Pedersen):

Nej, men det var det, jeg mente jeg svarede på ved at sige, at jeg har fuld tillid til, at de ledere, man vælger på Færøerne, anvender midlerne til gavn for Færøerne, bl.a. selvfølgelig til at dække de udgiftsområder, man nu engang har i et demokratisk samfund som det færøske. Det er af respekt for det forhold, at jeg ikke går ned i detaljerne, for jeg synes, det er fuldstændig forkert at diskutere her i Folketinget, hvorvidt man bruger pengene optimalt på Færøerne. De ønsker, der er, hører hjemme på Færøerne.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Første næstformand (Svend Auken):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Udvalget vedrørende Færøske Forhold. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Op- hold*). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Første næstformand (Svend Auken):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 17. november 2006, kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 19.58
